

Bryssel, 25. tammikuuta 2021
(OR. en)

5591/21

LIMITE

JUR 43
UK 25

OIKEUDELLISEN YKSIKÖN KANNANOTTO¹

Lähtettäjä:	Oikeudellinen yksikkö
Asia:	Kauppa- ja yhteistyösopimus Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä <ul style="list-style-type: none"> – Sopimus, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU – EU:n potentiaalisen toimivallan käyttäminen

I JOHDANTO

1. Neuvoston oikeudellisen yksikön edustaja käytti 23. marraskuuta 2020 pidetyssä Coreperin kokouksessa puheenvuoron Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa neuvoteltavana olleen tulevan sopimuksen oikeudellisesta luonteesta ja erityisesti sen sekamuotoisuudesta sekä siitä, että kyseisen tulevan sopimuksen toisena osapuolena on yksinomaan EU sitä kautta, että EU käyttää niin kutsuttua potentiaalista toimivaltaansa. Tämän jälkeen 30. joulukuuta 2020 allekirjoitettiin EU:n ja Euratomin sekä Yhdistyneen kuningaskunnan välinen kauppa- ja yhteistyösopimus.

¹ Tämä asiakirja sisältää oikeudellisen lausunnon, joka kuuluu Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun suojan piiriin ja jota Euroopan unionin neuvosto ei ole julkistanut yleisölle. Neuvosto pidättää itselleen mahdollisuuden käyttää kaikkia laillisia oikeuksiaan, jos lausunto julkaistaan luvatta.

2. Tässä lausunnossa, jota monet valtuuskunnat pyysivät erityisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa käsittelevän työryhmän kokouksessa 13. tammikuuta 2021, vahvistetaan kirjallisesti oikeudellisen yksikön suullisesti jo antamat vastaukset ja täsmennetään niitä. Siinä keskitytään erityisesti kysymykseen, joka koskee EU:n potentiaalisen toimivallan ulkoista käyttöä – toisin sanoen sen toimivallan käyttöä jaetun toimivallan piiriin kuuluvilla aloilla, joihin ei sovelleta SEUT 3 artiklan 2 kohdassa ja siihen liittyvässä oikeuskäytännössä tarkoitettuja yhteisiä sääntöjä – ja tällaisen toimivallan käytön oikeudellisia seurauksia.
3. Koska sopimuksen tekemiseen tähtäävässä, meneillään olevassa prosessissa on käytettävissä vain vähän aikaa, tässä lausunnossa keskitytään kauppaa- ja yhteistyösopimukseen eikä esitetä perusteellista arviointia kaikista sen näkökohdista eikä myöskään kattavaa ja yksityiskohtaista toimivalta-analyysia.

II ASIAAN LIITTYVÄT TOSISEIKAT JA OIKEUDELLINEN TAUSTA

4. Neuvosto hyväksyi 25. helmikuuta 2020 päätöksensä² luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tulevasta sopimuksesta. Päätökseen liitettiin neuvotteluohjeet³. Päätöksessä myös nimettiin komissio EU:n neuvottelijaksi. Neuvosto ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajat merkitsivät lausuman⁴ neuvoston pöytäkirjaan. Tässä lausumassa jäsenvaltioiden edustajat antoivat komissiolle luvan käydä neuvotteluja niillä tulevien suhteiden aloilla, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja totesivat, että neuvottelujen päätteeksi määritetään, tekeekö uuden sopimuksen EU vaiko EU ja sen jäsenvaltiot⁵.

---

² Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/266, annettu 25 päivänä helmikuuta 2020, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa uuden kumppanuussopimuksen tekemiseksi (EUVL L 58, 27.2.2020, s. 53).

³ Asiak. 5870/20 ADD 1 REV 3: Liite neuvoston päätökseen luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa uuden kumppanuussopimuksen tekemiseksi, 25. helmikuuta 2020.

⁴ Asiakirjan 6239/20 liite B.

⁵ "[J]äsenvaltioiden edustajat antavat (...) komissiolle luvan käydä (...) neuvotteluja kaikilla tulevien suhteiden aloilla, myös niillä, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan" (...), ja "neuvottelujen päätteeksi määritetään, tekeekö uuden kumppanuussopimuksen unioni vaiko unioni ja sen jäsenvaltiot." (Korostus lisätty.)

5. Neuvottelut saatiin päätökseen 24. joulukuuta 2020, ja niiden tuloksena tehtiin kolme sopimusta: kauppaja yhteistyösopimus; kauppaja yhteistyösopimusta täydentävä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen sopimus turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon ja suojaamiseen sovellettavista turvallisuusmenettelyistä; ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja Euratomin välinen sopimus ydinenergian turvallista ja rauhanomaista käyttöä koskevasta yhteistyöstä. Kuten edellä todetaan, tässä lausunnossa keskitytään ensimmäiseen sopimukseen.
6. Kauppaja yhteistyösopimuksen 1 artiklan mukaisesti sopimuksella "*luodaan perusta* [EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan] *väliselle laaja-alaiselle suhteelle vaurauden ja hyvän naapurisuuden alueella, jolle ovat ominaisia läheiset ja rauhanomaiset suhteet ja joka perustuu yhteistyöhön osapuolten itsemääräämisoikeutta ja suvereniteettia kunnioittaen.*"⁶ Päättyessään sopimuksen allekirjoittamisesta neuvosto totesi, että sopimuksella "*luodaan* [EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan] *välisen laajamittaisen suhteen perusta, joka koskee vastavuoroisia oikeuksia ja velvollisuuksia, yhteistä toimintaa ja erityismenettelyjä*". Tämä sanamuoto on assosiaatiosopimuksia koskevasta SEUT 217 artiklasta, jonka perusteella neuvosto päätti allekirjoittaa kauppaja yhteistyösopimuksen Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa⁷.
7. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdyssä kauppaja yhteistyösopimuksessa vahvistetaan järjestelyt monilla eri aloilla, kuten tavarakauppa, palvelut, investoinnit, sähköinen kaupankäynti, pääomanliikkeet ja maksut, tekijänoikeudet, julkiset hankinnat, energia, ilmaliikenne ja tieliikenne, kalastus, sosiaaliturvan yhteensovittaminen, viisumivapaus lyhytkestoista oleskelua varten (sopimuksen toinen osa), lainvalvonta ja rikosoikeudellinen yhteistyö (kolmas osa), temaattinen yhteistyö (terveys ja kyberturvallisuus) (neljäs osa) ja osallistuminen EU:n ohjelmiin (viides osa).

---

⁶ Ks. COMPROV.1 artikla: Sopimuksen (tarkoitus). Tämä sanamuoto vastaa EU:n suhteita naapurimaihin koskevan SEU 8 artiklan 1 kohdan sanamuotoa.

⁷ Ks. Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen sekä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon ja suojaamiseen sovellettavista turvallisuusmenettelyistä koskevan Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja niiden väliaikaisesta soveltamisesta 29. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2020/2252 johdanto-osan 5 kappale (EUVL L 444, 31.12.2020, s. 2).

Se perustuu määräyksiin, joilla varmistetaan yhteinen institutionaalinen kehys (sopimuksen ensimmäinen osa), mukaan lukien riitojenratkaisumekanismi (kuudes osa) ja osapuolten väliset tasapuoliset toimintaedellytykset. Sopimuksessa on 49 liitettä ja kolme pöytäkirjaa: pöytäkirja hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perinnässä annettavasta keskinäisestä avunannosta; pöytäkirja keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa; ja pöytäkirja sosiaaliturvan yhteensovittamisesta.

Sopimuksen 2 artiklassa määrätään, että tulevat EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset kahdenväliset sopimukset *"ovat tätä sopimusta täydentäviä sopimuksia, ellei kyseisissä sopimuksissa toisin määrätä"* ja että *"nämä täydentävät sopimukset ovat erottamaton osa tällä sopimuksella säänneltyjä yleisiä kahdenvälisiä suhteita ja osa kokonaisuudesta"*⁸.

8. Neuvosto hyväksyi 29. joulukuuta 2020 päätöksen (EU) 2020/2252 kauppaja yhteistyösopimuksen sekä tietoturvaluottamissopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja niiden väliaikaisesta soveltamisesta ('allekirjoittamista koskeva päätös')⁹.
9. Tällä päätöksellä neuvosto, *"ottaen huomioon, että kauppaja yhteistyösopimus, joka on kattava sopimus unionista eronneen maan kanssa, on luonteeltaan poikkeuksellinen ja ainutlaatuinen (...), [päätti] käyttää mahdollisuutta, jonka mukaan unioni voi Yhdistyneen kuningaskunnan osalta käyttää ulkoista toimivaltaansa"* (johdanto-osan 6 kappale). Näin ollen neuvosto teki poliittisen valinnan siitä, että kauppaja yhteistyösopimus oli tehtävä sopimuksena, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU. Tästä on nimenomainen maininta allekirjoittamista koskevassa päätöksessä.

---

⁸ Ks. COMPROV.2 artikla (täydentävät sopimukset).

⁹ Ks. edellä oleva alaviite 7.

Syyt tähän poliittiseen valintaan selitetään allekirjoittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 6 kappaleessa – *"ottaen huomioon, että [sopimus] on luonteeltaan poikkeuksellinen ja ainutlaatuinen"* – mutta myös sen johdanto-osan 16 kappaleessa selitetään epäsuorasti, että neuvosto päätti soveltaa sopimusta väliaikaisesti, koska se koskee *"maa[ta], joka on eronnut unionista"*, ja Yhdistynyt kuningaskunta on näin ollen *"unionin suhteen erilaisessa ja poikkeuksellisessa tilanteessa verrattuna muihin kolmansiin maihin"*. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen yhteistyön oli määrä vähentyä hyvin korkealta tasolta, jolla se oli siirtymäkaudella – jonka aikana EU:n säännöstöä sovellettiin edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan – alhaisemmalle yhteistyön tasolle siirtymäkauden päätyttyä. Tästä oli odotettavissa häiriöitä, joiden vakavuutta voitiin rajoittaa kauppaa- ja yhteistyösopimuksen väliaikaisen soveltamisen avulla.

10. Edellä mainitun poliittisen valinnan seuraukset ja rajat esitetään selkeästi allekirjoittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 15 kappaleessa ja 10 artiklassa, joissa todetaan, että *"unionin toimivallan harjoittaminen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen kautta ei rajoita unionin ja jäsenvaltioiden toimivaltaa, joka koskee minkä tahansa kolmannen maan kanssa käynnissä olevia tai tulevia neuvotteluja kansainvälisistä sopimuksista tai tällaisten sopimusten allekirjoittamista tai tekemistä taikka mitä tahansa tulevia neuvotteluja [kauppaa- ja yhteistyösopimusta] täydentävistä sopimuksista tai tällaisten sopimusten allekirjoittamista tai tekemistä"*.
11. Komissio esitti 25. joulukuuta 2020 ehdotuksen neuvoston päätökseksi kauppaa- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä¹⁰. Tästä ehdotuksesta keskustellaan parhaillaan neuvostossa.

---

¹⁰ COM (2020) 856 final.

III OIKEUDELLINEN ANALYYSI

12. Neuvoston oikeudellista yksikköä on pyydetty esittämään näkemyksensä kauppaja yhteistyösopimuksen oikeudellisesta luonteesta ja erityisesti kysymyksistä, jotka koskevat EU:n potentiaalisen toimivallan käyttöä ja sitä, että sopimuksen toisena osapuolena on yksinomaan EU, sekä tällaisesta toimivallan käytöstä jäsenvaltioille aiheutuvia oikeudellisia seurauksia. Kuten edellä 3 kohdassa todetaan, oikeudellinen yksikkö ei tarkastele sopimuksen jokaista osastoa eikä esitä kattavaa ja yksityiskohtaista toimivalta-analyysia.

A. EU:n yksinomainen toimivalta ja jaettu toimivalta unionin tuomioistuimen tulkinnan mukaan

13. SEUT 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti EU:lla on yksinomainen toimivalta erityisesti seuraavilla aloilla: tulliliitto, sisämarkkinoiden toimintaa varten tarvittavien kilpailusääntöjen vahvistaminen, meren elollisten luonnonvarojen säilyttäminen osana yhteistä kalastuspolitiikkaa, ja yhteinen kauppapolitiikka.

14. SEUT 3 artiklan 2 kohdan mukaan EU:lla "on myös yksinomainen toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus (...) siltä osin kuin se voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta". Kuten unionin tuomioistuin selventää Broadcasting Convention -asiassa¹¹ antamassaan tuomiossa, tämä 3 artiklan 2 kohdan loppuosa vahvistaa niin kutsutun AETR (tai ERTA) -oikeuskäytännön¹².

---

¹¹ Asia C-114/12, komissio v. neuvosto ('Broadcasting Convention'), unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), 4. syyskuuta 2014, EU:C:2014:2151, 66 ja 67 kohta. Ks. myös unionin tuomioistuimen lausunto 1/13 (suuri jaosto), 14. lokakuuta 2014, *lapsikaappausopimus*, EU:C:2014:2303, 69–74 kohta.

¹² Asia 22/70, komissio v. neuvosto ('ERTA'), tuomio 31. maaliskuuta 1971, EU:C:1971:32, 17–19 kohta: "17. Erityisesti, aina silloin kun yhteisö antaa perustamissopimuksessa määrätyn yhteisen politiikan toteuttamiseksi säännöksiä, joilla otetaan käyttöön yhteisiä sääntöjä, olivatpa ne missä muodossa tahansa, jäsenvaltioilla ei ole enää yksittäistä tai edes yhteistä oikeutta sopia kolmansien valtioiden kanssa näihin sääntöihin vaikuttavista tai niiden sisältöä muuttavista velvoitteista. 18. Sitä mukaa kuin näitä yhteisiä sääntöjä otetaan käyttöön, yhteisö yksin voi ottaa vastuulleen ja panna täytäntöön sitoumukset, joista on sovittu kolmansien valtioiden suhteen ja jotka vaikuttavat yhteisön oikeusjärjestyksen soveltamisalaan kokonaisuudessaan. 19. Tämän johdosta perustamissopimuksen määräysten toteuttamisessa ei voi erottaa yhteisön sisäisten toimenpiteiden järjestelmää ulkosuhteita koskevien toimenpiteiden järjestelmästä."

15. Jaetun toimivallan osalta SEUT 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

"1. Unionilla on jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta, kun unionille annetaan perussopimuksissa toimivaltaa, joka ei koske 3 ja 6 artiklassa tarkoitettuja aloja.

2. Unionin ja jäsenvaltioiden kesken jaettua toimivaltaa sovelletaan seuraavilla pääaloilla:

a) sisämarkkinat; (...)

e) ympäristö;

f) kuluttajansuoja;

g) liikenne; (...)

i) energia;

j) vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue

k) kansanterveyteen liittyvät yhteiset turvallisuuskysymykset (...)"

16. Unionin tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että riski siitä, että jäsenvaltioiden tekemillä kansainvälisillä sitoumuksilla vaikutetaan EU:n yhteisiin sääntöihin tai muutetaan kyseisten sääntöjen ulottuvuutta, jolloin SEUT 3 artiklan 2 kohtaan perustuva EU:n yksinomainen ulkoinen toimivalta on perusteltu, on olemassa silloin, kun kyseiset sitoumukset kuuluvat mainittujen EU:n yhteisten sääntöjen soveltamisalaan¹³.

17. Tällaista riskiä koskevan toteamuksen edellytyksenä ei ole se, että (joko olemassa olevien tai suunniteltujen) kansainvälisten sitoumusten kattama ala ja EU:n sääntöjen kattama ala ovat täysin yhdenmukaiset. Kansainväliset sitoumukset voivat vaikuttaa EU:n yhteisten sääntöjen ulottuvuuteen tai muuttaa sitä erityisesti silloin, kun kyseiset sitoumukset kuuluvat alaan, jonka tällaiset säännöt jo suurelta osin kattavat. Lisäksi tällaisen vaikutuksen riskin olemassaolo on todettavissa silloin, kun kyseessä ovat kansainväliset sitoumukset voivat vaikuttaa EU:n yhteisten sääntöjen merkitykseen, ulottuvuuteen ja tehokkuuteen, vaikka ne eivät välttämättä olisi ristiriidassa kyseisten sääntöjen kanssa¹⁴.

¹³ Yhteisöjen tuomioistuimen lausunto 2/91, *ILO*, 19. maaliskuuta 1993, *ILO*, EU:C:1993:106, 25 kohta; asia C-467/98, *komissio v. Tanska ('Open Skies')*, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, 5. marraskuuta 2002, EU:C:2002:625, 82 kohta; ja yhteisöjen tuomioistuimen lausunto 1/03 (täysistunto), 7. helmikuuta 2006, *Luganon yleissopimus*, EU:C:2006:81, 120–126 kohta.

¹⁴ Ks. lausunto 2/91, *ILO*, (mainittu edellä alaviitteessä 13), 25 ja 26 kohta; tuomio asiassa '*Open Skies*' (mainittu edellä alaviitteessä 13), 82 kohta; lausunto 1/03, *Luganon yleissopimus*, (mainittu edellä alaviitteessä 13), 120 ja 126 kohta; tuomio asiassa '*Broadcasting Convention*' (mainittu edellä alaviitteessä 11), 68–73 kohta; sekä yhdistetyt asiat C-626/15 ja C-659/16, *komissio v. neuvosto ('Weddell')*, unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), 20. marraskuuta 2018, EU:C:2018:925, 113 ja 114 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

Kyseessä olevan kansainvälisen välineen ja asiaankuuluvien EU:n sääntöjen välistä suhdetta analysoitaessa on otettava huomioon EU:n oikeuden sääntöjen ja kyseisen välineen määräysten kattamat alat, niiden todennäköinen kehitys sekä näiden sääntöjen ja määräysten luonne ja sisältö, jotta voidaan selvittää, onko mainittu väline omiaan haittaamaan EU:n sääntöjen yhdenmukaista ja johdonmukaista soveltamista ja niillä perustetun järjestelmän moitteetonta toimintaa¹⁵.

B. EU:n yksinomaisen toimivallan seuraukset jäsenvaltioille

18. Sillä seikalla, että EU käyttää sisäistä toimivaltaansa, on jäsenvaltioille seurauksia sikäli, että – jos EU saa tämän myötä yksinomaisen toimivallan – jäsenvaltiot eivät voi enää tehdä EU:n toimielinjärjestelmän ulkopuolella kansainvälisiä sitoumuksia aloilla, jotka kuuluvat EU:n yksinomaiseen toimivaltaan¹⁶.
19. Vastaavasti silloin, kun EU ei (toistaiseksi) ole käyttänyt jaettua toimivaltaansa sisäisesti tietyllä alalla, jäsenvaltiot voivat jatkaa toimivaltansa käyttämistä kyseisellä alalla "*siltä osin kuin unioni ei ole käyttänyt omaansa*" (SEUT 2 artiklan 2 kohta). Sama pätee ulkoisesti, jos (suunnitellun) kansainvälisen sitoumuksen analysoinnista kävisi ilmi, että SEUT 3 artiklan 2 kohdassa vahvistetut yksinomaisen toimivallan ehdot, sellaisina kuin unionin tuomioistuin on niitä tulkinnut ulkoista toimivaltaa koskevassa laajassa oikeuskäytännössään (ks. edellä oleva 16 ja 17 kohta), eivät täyty, ja että jäsenvaltiot voivat näin ollen edelleen käyttää ulkoista toimivaltaansa.

---

¹⁵ Ks. unionin tuomioistuimen lausunto 3/15 (suuri jaosto), 14. helmikuuta 2017, *saatavuutta koskevat oikeudet*, EU:C:2017:114, 108 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

¹⁶ Lausunto 2/91, *ILO*, (mainittu edellä alaviitteessä 13), 25 ja 26 kohta; tuomio asiassa '*Open Skies*' (mainittu edellä alaviitteessä 13), 82 kohta.

20. Esimerkkinä mainittakoon, että EU ei ole toistaiseksi hyväksynyt yhteisiä sisäisiä sääntöjä kolmansille maille myönnettävistä lentoliikenneoikeuksista. Toimivalta tehdä kolmansien maiden kanssa sopimuksia näistä asioista ei näin ollen ole siirtynyt EU:n yksinomaisen toimivallan piiriin¹⁷, ja sitä voivat käyttää joko jäsenvaltiot tai EU¹⁸.

C. Kansainvälisten sopimusten sekamuotoisuus: pakollinen vai fakultatiivinen

21. On huomattava, että annetun toimivallan periaatteen mukaisesti (SEU 5 artikla) kansainvälinen sopimus on sekasopimus, eli sen allekirjoittavat ja tekevät sekä EU että sen jäsenvaltiot, jos se koskee sekä EU:lle että sen jäsenvaltioille kuuluvaa toimivaltaa.
22. Sekamuotoisuutta on käytännössä kahdenlaista: pakollista ja fakultatiivista.

Sekamuotoisuus on pakollinen, jos sopimus kattaa EU:n toimivaltaan kuuluvien alojen lisäksi yhden tai useamman alan, joka ei kuulu EU:n toimivaltaan, eli jos perussopimuksissa ei ole annettu EU:lle toimivaltaa kyseisellä alalla. Tällaisessa tapauksessa ei voida tehdä poliittista valintaa: sekä EU:n että sen jäsenvaltioiden on tehtävä sopimus.

Sekamuotoisuus on fakultatiivinen, jos suunniteltu sopimus kattaa yhden tai useamman alan, jolla EU:lla on potentiaalista jaettua toimivaltaa, eli toimivaltaa, jota ei toistaiseksi ole käytetty ja johon ei vielä sovelleta EU:n yhteisiä sääntöjä, joiden osalta suunnitellulla sopimuksella olisi SEUT 3 artiklan 2 kohdassa ja siihen liittyvässä oikeuskäytännössä mainittuja seurauksia. Tällaisessa tapauksessa sopimuksen voivat tehdä joko EU ja sen jäsenvaltiot tai EU yksin. Riippuen siitä, päättääkö neuvosto käyttää EU:n potentiaalista toimivaltaa kokonaisuudessaan vaiko ei, sopimuksen toisena osapuolena on yksinomaan EU tai se on sekasopimus. Tämä on poliittinen valinta, jonka neuvosto tekee niiden asiaankuuluvien perussopimuksen määräysten pohjalta, joissa EU:lle annetaan toimivaltaa.

---

¹⁷ Tuomio asiassa *'Open Skies'* (mainittu edellä alaviitteessä 13), 90–92 kohta.

¹⁸ Ks. neuvoston oikeudellisen yksikön lausunto asiakirjassa 5990/18, asetus kilpailun turvaamisesta ilmakuljetuksissa, 23 ja 24 kohta.

23. *Singaporen vapaakauppasopimusta* koskevassa lausunnossaan¹⁹ unionin tuomioistuin on selventänyt toimivallan jakautumista EU:n ja jäsenvaltioiden välillä kaupan ja investointien alalla. Tuomioistuin totesi, että suurin osa Singaporen kanssa tehdystä vapaakauppasopimuksesta kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan joko siksi, että se kuuluu yhteisen kauppapolitiikan alaan, mukaan lukien ulkomaiset suorat sijoitukset, sellaisena kuin se on määritelty SEUT 207 artiklan 1 kohdassa, tai siksi, että se kuuluu yhteisen liikennepolitiikan alaan (SEUT 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta)²⁰.
24. Unionin tuomioistuin muistutti samassa lausunnossa, että ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Kuitenkin siltä osin kuin vapaakauppasopimuksen määräykset liittyvät epäsuoriin sijoituksiin (ts. arvopaperisijoituksiin), ne kuuluvat "*unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan SEUT 4 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a alakohdan mukaisesti*"²¹. Tällaisen potentiaalisen jaetun toimivallan mahdollisen käyttämisen osalta tuomioistuin selvensi asiassa *Weddell* antamassaan tuomiossa, että "(...) *se seikka, että [EU:n] toimi kansainvälisissä yhteyksissä kuuluu [EU:n] ja sen jäsenvaltioiden kesken jaetun toimivallan piiriin, ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että neuvosto omassa keskuudessaan päättää vaaditulla määränemmistöllä, että [EU] käyttää kyseistä ulkoista toimivaltaansa yksin*"²².
25. Fakultatiivisen sekamuotoisuuden tapauksessa, jos EU:lla on toimivaltaa sopimuksen kattamissa asioissa, joista ainakin osa kuuluu sen potentiaaliseen toimivaltaan, jäsenvaltiot voivat edelleen halutessaan käyttää kyseistä potentiaalista toimivaltaa. Neuvosto voi kuitenkin tietyn sopimuksen osalta päättää käyttää potentiaalista EU:n toimivaltaa asiaankuuluvan perustamissopimuksen oikeusperustan pohjalta²³ siinä määrättyjen äänestysääntöjen mukaisesti. Neuvosto tekee sopimusta tehdessään poliittisen valinnan EU:n potentiaalisen ulkoisen toimivallan käyttämisestä tai käyttämättä jättämisestä²⁴.

¹⁹ Unionin tuomioistuimen lausunto 2/15(täysistunto), 16. toukokuuta 2017, *Singaporen vapaakauppasopimus*, EU:C:2017:376.

²⁰ Liikennepalvelujen osalta tuomioistuin on todennut tämän AETR-sopimusta koskevan oikeuskäytännön perusteella: ks. lausunto 2/15, *Singaporen vapaakauppasopimus* (mainittu edellä alaviitteessä 19), 170 kohta ja sitä seuraavat kohdat. On kuitenkin huomattava, että Singaporen sopimus ei kata lentoliikennepalveluja, ks. mainitun lausunnon 63 kohta.

²¹ Lausunto 2/15, *Singaporen vapaakauppasopimus* (mainittu edellä alaviitteessä 19), 243 kohta.

²² Tuomio asiassa '*Weddell*' (mainittu edellä alaviitteessä 14), 126 kohta.

²³ Ks. neuvoston oikeudellisen yksikön lausunto asiakirjassa 12866/19, CETA-sopimuksen mukainen investointituomioistuinjärjestelmä, 6 kohta.

²⁴ Ks. asia C-600/14, *Saksa v. neuvosto ('OTIF')*, unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), 5. joulukuuta 2017, EU:C:2017:935, 68 kohta; ks. myös tuomio asiassa '*Weddell*' (mainittu edellä alaviitteessä 14), 126 ja 127 kohta.

26. Tämä on pidettävä erillään pakollisen sekamuotoisuuden tapauksista, joissa sopimuksen kohde kattaa osittain asioita, joissa EU:lla on toimivaltaa, ja osittain asioita, joissa EU:lla ei ole minkäänlaista toimivaltaa. Kuten edellä 22 kohdassa todetaan, tällaisessa tilanteessa sekamuotoisuus ei ole poliittinen valinta vaan oikeudellinen velvoite²⁵.
27. On huomattava, että sekasopimusten tekeminen on menettelyllisesti ja poliittisesti monimutkaista, mikä on käynyt ilmi viimeaikaisten sekasopimusten tekemiseen tähtäävissä prosesseissa. Sekasopimusten voimaantulo edellyttää paitsi EU:n ratifiointia (neuvosto tekee sopimukset yleensä Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan) myös sen jäsenvaltioiden ratifiointia näiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti. Tämän vuoksi EU odottaa periaatteessa kaikkien jäsenvaltioiden ratifiointia ennen kuin se ratifioi sopimuksen itse. Tällainen prosessi voi kestää kauan riippuen siitä, onko ratifiointi kaikissa jäsenvaltioissa sujuvaa vaiko ei. Sitä vastoin sopimus, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU, edellyttää ainoastaan EU:n ratifiointia, ja se voidaan käytännössä tehdä lyhyemmässä ajassa kuin sekasopimus.

D. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehtyä kauppaa- ja yhteistyösopimusta koskeva erityistapaus

28. Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen pikainen tarkastelu, jossa pidättäydytään sen eri osastojen ja määräysten yksityiskohtaisesta tarkastelusta, osoittaa, että siinä ei esiinny yhtään pakollisen sekamuotoisuuden tilannetta: EU:lla on toimivaltaa kaikilla sen kattamilla aloilla.

---

²⁵ Ks. lausunto 2/15, *Singaporen vapaakauppasopimus* (mainittu edellä alaviitteessä 19), 292 kohta. Ks. myös neuvoston oikeudellisen yksikön lausunnot asiakirjoissa 12866/19 (CETA-sopimuksen mukainen investointituomioistuinjärjestelmä) ja 6442/19 (YK:n yleissopimus sijoittajan ja valtion välisestä sovittelusta).

29. Neuvoston oikeudellinen yksikkö muistuttaa tältä osin, että esimerkiksi toisen osan ensimmäisessä otsakkeessa (Kauppa) ja toisen osan viidennessä otsakkeessa (Kalastus) olevat kauppaan tai kalastukseen liittyvät määräykset kuuluvat EU:n yksinomaiseen toimivaltaan SEUT 3 artiklan 1 kohdan nojalla. Muut sopimuksen määräykset, esimerkiksi toisen otsakkeen II osasto (Ilmailun turvallisuus) tai kolmas osa (Lainvalvonta ja rikosoikeudellinen yhteistyö), kattavat asioita, jotka ovat siirtyneet yksinomaisen toimivallan piiriin sen käytön myötä tai kuuluvat suurelta osin sellaisten EU:n säännösten piiriin, joihin sopimus vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa²⁶.
30. Sitä vastoin tietyt muut sopimuksen määräykset, esimerkiksi liikenneoikeudet ilmailun alalla, kuuluvat EU:n jaettuun toimivaltaan, jota ei ole toistaiseksi käytetty sisäisesti, ja ovat näin ollen vain potentiaalista EU:n toimivaltaa. Tämän potentiaalisen toimivallan osalta neuvosto saattoi päättää allekirjoittamista koskevaa päätöstä hyväksyessään, että EU käyttää tällaista ei-yksinomaista potentiaalista toimivaltaa, jolloin kauppa- ja yhteistyösopimuksesta tulee sopimus, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU.
31. Hyväksyessään allekirjoittamista koskevan päätöksen 29. joulukuuta 2020 neuvosto teki tämän poliittisen valinnan ja päätti, että EU:n potentiaaliseen toimivaltaan kuuluvilla aloilla käytetään EU:n toimivaltaa. Kyseisellä päätöksellä on oikeusvaikutuksia eikä vähiten siksi, että se on tullut voimaan päivänä, jona neuvosto hyväksyi sen (29. joulukuuta 2020), ja kauppa- ja yhteistyösopimusta on sovellettu väliaikaisesti 1. tammikuuta 2021 alkaen. Tästä seuraa, että myös sopimus on tehtävä sopimuksena, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU.
32. Kuten edellä 21–25 kohdassa todetaan, EU voi tehdä kansainvälisen sopimuksen asiaankuuluvan oikeusperustan mukaisesti ainoastaan, jos sille on perussopimuksissa annettu siihen toimivalta. Tässä tapauksessa kauppa- ja yhteistyösopimus allekirjoitettiin ja sitä sovelletaan väliaikaisesti SEUT 217 artiklan perusteella (aineellinen oikeusperusta) luettuna yhdessä asiaankuuluvan menettelyllisen oikeusperustan kanssa (SEUT 218 artiklan 5 ja 8 kohta).

---

²⁶ Ks. muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132).

33. SEUT 217 artiklassa valtuutetaan EU tekemään kolmannen maan kanssa sopimuksia assosioinnista, joka koskee vastavuoroisia oikeuksia ja velvollisuuksia, yhteistä toimintaa ja erityismenettelyjä. Tällaisten sopimusten kattamien alojen olisi oltava jäsenvaltioiden EU:lle perussopimuksissa antaman toimivallan rajoissa näissä sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi²⁷. SEUT 217 artiklaa voidaan käyttää aina, kun EU:lla on toimivaltaa – toisin sanoen jos perussopimuksessa annetaan EU:lle asianmukainen toimivalta sopimuksen kattamilla eri aloilla – vaikka tätä toimivaltaa ei ole käytetty täysimääräisesti tai se on vain potentiaalista. SEUT 217 artiklaa ei kuitenkaan pidä käyttää oikeusperustana, jos sen taustalla ei ole toimivaltaa, toisin sanoen SEUT 217 artiklan käyttö oikeusperustana edellyttää alakohtaisen toimivallan olemassaoloa.
34. SEUT 217 artiklassa EU:lle annetaan lupa tehdä yksimielisesti laaja-alainen sopimus EU:n toimivaltaan kuuluvista asioista tarvitsematta eritellä yksityiskohtaisesti aloja, joilla EU on jo käyttänyt tai ei ole käyttänyt toimivaltaansa. Se voi sisältää EU:n toimivaltaan kuuluvia aloja, joilla alakohtainen oikeusperusta edellyttää yksimielisyyttä tai määränemistöpäätöksentekoa, sekä EU:n potentiaaliseen toimivaltaan kuuluvia aloja, joilla se ei ole toistaiseksi käyttänyt toimivaltaa sisäisesti.

---

²⁷ Ks. asia C-81/13, *Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto ('sosiaaliturva Turkissa')*, unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), 18. joulukuuta 2014, EU:C:2014:2449, 61 ja 62 kohta.

**E. EU:N JAETUN TOIMIVALLAN KÄYTTÄMINEN SUHTEESSA
YHDISTYNEESEEN KUNINGASKUNTAAN SOSIAALITURVAN
YHTEENSOVITTAMISEN JA LENTOLIIKENTEE OIKEUKSIEN ALOILLA**

35. EU:lla on jaettua toimivaltaa esimerkiksi sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla (SEUT 48 artikla). EU on tehnyt kolmansien maiden kanssa useita sopimuksia, joissa on sääntöjä sosiaaliturvan yhteensovittamisesta. Tämä on tavallista assosiaatiosopimuksissa, jotka perustuvat SEUT 217 artiklaan. Se, ettei henkilöiden vapaa liikkuvuus ole toteutunut, ei estä tekemästä EU-sopimusta sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla²⁸. Kolmansien maiden kanssa tehdyt sopimukset, jotka kattavat myös sosiaaliturvan yhteensovittamisen, on tähän mennessä yleensä tehty sekasopimuksina. Tämä on kuitenkin poliittinen valinta ottaen huomioon, että EU:lla on toimivaltaa tällä alalla. On yhtä lailla mahdollista, että EU päättää käyttää toimivaltaansa ulkoisesti ja tehdä tällaisen sopimuksen sopimuksena, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU.
36. Vastaavasti EU:lla on jaettua toimivaltaa lentoliikenteen alalla (SEUT 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta). Kun ja siinä määrin kuin EU käyttää sisäisesti tällaista jaettua toimivaltaa, se saa yksinomaisen ulkoisen toimivallan kyseisiin sisäisiin sääntöihin vaikuttavissa asioissa. Koska EU ei ole toistaiseksi käyttänyt tätä jaettua toimivaltaa sisäisesti kolmansille maille myönnettyjen liikenneoikeuksien osalta, sopimukset kolmansien maiden kanssa tällaisista asioista tehdään usein sekasopimuksina (fakultatiivinen sekamuoto). Neuvosto voi valita, käyttääkö se sitä ulkoisesti vaiko ei.

---

²⁸ Esimerkiksi Turkin osalta unionin tuomioistuin kompensoi vapaan liikkuvuuden puuttumista yhdistämällä SEUT 48 artiklaan SEUT 217 artiklan, joita käytetään aineellisena oikeusperustana sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvän EU:n kannan omaksumiseksi EU–Turkki-assosiaatiosopimuksella perustettavassa assosiaationeuvossa (ks. tuomio asiassa '*sosiaaliturva Turkissa*' (mainittu edellä alaviitteessä 27), 63 kohta.)

F. EU:n jaetun (potentiaalisen) toimivaltansa käytöstä jäsenvaltioille aiheutuva vaikutus

37. Edellä tarkoitetun EU:n toimivallan ulkoinen käyttäminen tiettyyn kolmanteen maahan nähden ei estä jäsenvaltioita käyttämästä toimivaltaansa samassa asiassa muihin kolmansiin maihin nähden. Esimerkkinä voidaan mainita, että EU:lla on Sveitsin kanssa lentoliikennesopimus, joka on ollut voimassa yli 20 vuotta²⁹ ja joka kattaa liikenneoikeudet. Tämä sopimus ei ole estänyt jäsenvaltioita tekemästä liikenneoikeuksia koskevia sopimuksia muiden kolmansien maiden kanssa.
38. Näin ollen se seikka, että neuvosto on päättänyt Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdyn kauppaja- ja yhteistyösopimuksen tapauksessa valita sopimuksen, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU, ei estä jäsenvaltioita käyttämästä muihin kolmansiin maihin nähden edelleen kansallista toimivaltaansa samalla alalla, jolla EU:lla on potentiaalista toimivaltaa. Se, että EU käyttää kyseisellä alalla potentiaalista toimivaltaansa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan nähden, ei saa aikaan yksinomaisen toimivallan tilannetta sen suhteissa muihin kolmansiin maihin eikä myöskään muita kolmansia maita koskevien liikenneoikeuksien alalla, ikään kuin kyseistä toimivaltaa olisi käytetty sisäisesti. Näin ollen jäsenvaltioilla on edelleen vapaus tehdä näillä jaetun toimivallan aloilla kansainvälisiä sopimuksia muiden kolmansien maiden kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa samoin ehdoin kuin ennen kauppaja- ja yhteistyösopimuksen allekirjoittamista. Kuten edellä 10 kohdassa selitetään, tämä mahdollisuus on nimenomaisesti vahvistettu allekirjoittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 15 kappaleessa ja 10 artiklassa.

---

²⁹ Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskeva sopimus, allekirjoitettu 21. kesäkuuta 1999 (EYVL L 114, 30.4.2002, s. 73).

G. Mahdollisia jäsenvaltioiden täydennyksiä ("top-ups") koskevat määräykset

39. Kauppa- ja yhteistyösopimuksessa ei myöskään suljeta pois jäsenvaltioiden mahdollisuutta tehdä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa kahdenvälisiä sopimuksia erityisissä sopimuksen kattamissa asioissa lentoliikenteen, tulli- ja alv-alaa koskevan hallinnollisen yhteistyön ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen aloilla³⁰. Jäsenvaltiot voivat toimia näin edellyttäen, että tällaiset sopimukset ovat yhteensopivia EU:n oikeuden kanssa, eivät vaaranna kauppa- ja yhteistyösopimuksen toimintaa ja ovat muutoin yhteensopivia allekirjoittamista koskevan päätöksen 6–8 artiklassa säädettyjen edellytysten kanssa. Niissä määrätään jäsenvaltioiden ja komission välisestä sisäisestä tiedotus- ja yhteistyömekanismista, joka kulminoituu mahdollisuuteen antaa lupa kahdenvälisiin järjestelyihin tai sopimuksiin, joita jäsenvaltiot tekisivät Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa kyseisillä aloilla.
40. Tämä sisäinen mekanismi ilmentää vilpittömän yhteistyön periaatteen luomaa jäsenvaltioiden velvollisuutta (SEU 4 artiklan 3 kohta)³¹, joka on yleisesti sovellettava eikä ole riippuvainen siitä, onko kyseessä oleva toimivalta yksinomaista³². Tämän perusteella jäsenvaltioilla on velvollisuus pidättäytyä kaikesta toiminnasta, joka voisi vaarantaa EU:n tavoitteiden toteutumisen, ja varmistaa, että tällaiset järjestelyt tai sopimukset ovat yhteensopivia kauppa- ja yhteistyösopimuksen kanssa eivätkä vaaranna sen toimintaa. Siltä osin kuin tämä sisäinen mekanismi sääntelee ja organisoii mahdollisuutta siitä, että tietyt kahdenväliset sopimukset täydentävät kauppa- ja yhteistyösopimusta (ns. "top-ups"), sikäli kuin se sallitaan tai sitä ei kielletä itse sopimuksessa, sisäinen mekanismi ilmentää myös sitä seikkaa, että sopimus on osa EU:n oikeutta, se on SEUT 216 artiklan 2 kohdan mukaisesti sitova ja on näin ollen ensisijainen.

---

³⁰ Ks. AIRTRN.3 artikla ja alv-pöytäkirjan 41 artikla.

³¹ SEU 4 artiklan 3 kohta: "*Vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti unioni ja jäsenvaltiot kunnioittavat ja avustavat toisiaan perussopimuksista johtuvia tehtäviä täyttäessään. Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki yleis- tai erityistoimenpiteet, joilla voidaan varmistaa perussopimuksista tai unionin toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttäminen. Jäsenvaltiot tukevat unionia sen täyttäessä tehtäviään ja pidättäytyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen.*"

³² C-246/07, *komissio v. Ruotsi*, unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), 20. huhtikuuta 2010, EU:C:2010:203, 71 kohta.

41. Sisäisen mekanismin olemassaolo ei ole riippuvainen kyseessä olevan toimivallan luonteesta. Esimerkiksi liikenneoikeuksien yhteydessä EU käyttää kauppaa- ja yhteistyösopimuksessa eräiden liikenneoikeuksien alalla ulkoista toimivaltaansa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan nähden. Tietyt kauppaa- ja yhteistyösopimusta täydentävät kahdenväliset sopimukset sallitaan itse sopimuksessa siinä esitettyjen edellytysten mukaisesti³³. Itse sopimuksessa nimenomaisesti kielletään muut täydennykset (AIRTRAN.23 artikla)³⁴. Allekirjoittamista koskevan päätöksen 6 artiklassa oleva sisäinen valtuutusmekanismi sääntelee, miten sallittuihin täydennyksiin annetaan lupa. Näin ollen, ainakin siltä osin kuin kyse on lentoliikenneoikeuksien täydentämistä koskevista sopimuksista, lupamekanismi ei ilmennä pelkästään vilpittömän yhteistyön periaatteen luomaa velvollisuutta. Se on tarpeen myös siitä syystä, että jaettua, aiemmin käyttämättä ollutta liikenneoikeuksia koskevaa ulkoista toimivaltaa säännellään Yhdistyneeseen kuningaskuntaan nähden nyt kauppaa- ja yhteistyösopimuksen määräyksillä, jotka ovat ensisijaisia, ja se kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan nähden. Kuten edellä 37 ja 38 kohdassa todetaan ja allekirjoittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 15 kappaleessa ja 10 artiklassa nimenomaisesti vahvistetaan, EU:n toimivalta ei kuitenkaan ole yksinomaista muihin kolmansiin maihin nähden.

---

³³ Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen AIRTRN.3 artiklan 5 kohta: "Edellä 4 kohdan mukaisesti vastavuoroisesti myönnettyihin oikeuksiin ("top-ups") sovelletaan tämän osaston määräyksiä."

³⁴ "Yhdistynyt kuningaskunta ja jäsenvaltio eivät voi myöntää toisilleen muita oikeuksia, jotka liittyvät lentoliikenteeseen niiden omille alueille, omilta alueilta tai omilla alueilla, kuin tässä osastossa nimenomaisesti esitetyt oikeudet, jollei AIRTRN.3 artiklan [Liikenneoikeudet] 4 ja 9 kohdasta muuta johdu."

42. Lopuksi neuvoston oikeudellinen yksikkö hyödyntää tätä tilaisuutta selventääkseen, kuten se teki 22. tammikuuta 2021 Coreperin kokouksessa, että vastoin komission tekemää, neuvoston pöytäkirjaan 29. joulukuuta merkittyä lausumaa, joka koskee allekirjoittamista koskevan päätöksen hyväksymistä³⁵, se ei näe mitään oikeudellista estettä sille, että SEUT 217 ja 218 artiklaan perustuva säädös, kuten allekirjoittamista koskeva päätös tai sopimusten tekemistä koskeva tuleva neuvoston päätös, sisältää tällaisen sisäisen mekanismin luvan antamiseksi kahdenvälisiin sopimuksiin tai yksittäisten jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiin sopimuksiin. Tällaiset sisäiset lupa- tai valtuutusmekanismit voidaan vahvistaa joko asiaankuuluvan alakohtaisen aineellisen oikeusperustan pohjalta hyväksytyssä säädöksessä (eli lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä) tai säädöksessä, jonka neuvosto hyväksyy kansainvälisten sopimusten allekirjoittamista ja tekemistä varten³⁶.

IV LOPUKSI

43. Näin ollen neuvoston oikeudellinen yksikkö vahvistaa näkemyksensä siitä, että koska kauppaja yhteistyösopimus koskee ainoastaan aloja, joilla EU:lla on joko yksinomaista tai potentiaalista toimivaltaa, se voidaan tehdä SEUT artiklan 217 artiklan perusteella sopimuksena, jonka toisena osapuolena on yksinomaan EU. Neuvosto päätti tehdä tämän valinnan, kun se hyväksyi allekirjoittamista koskevan päätöksen 29. joulukuuta 2020.

---

³⁵ Asiak. 5525/20 ADD 1.

³⁶ Neuvoston oikeudellinen yksikkö muistuttaa, että erosopimuksen tekemistä koskevan neuvoston päätöksen 4 artiklassa luodaan samankaltainen sisäinen mekanismi sellaisten EU:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla tehtävien sopimusten osalta, joita tietyt jäsenvaltiot voivat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun edellytykseen tehdä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa (ks. neuvoston päätös (EU) 2020/135, annettu 30 päivänä tammikuuta 2020, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen tekemisestä, EUVL L 29, 31.1.2020, s. 1).